Akademik Risk Alma Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Akademik Risk Alma Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16573

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Akademik Risk Alma Ölçe?i (ARÖ), ö?rencilerin akademik ortamda zorlu görevleri üstlenme, ba?ar?s?zl?k ihtimaline ra?men yeni fikirler öne sürme ve ele?tirel dü?ünmeyi gerektiren tart??malara kat?lma e?ilimlerini ölçmek amac?yla uyarlanm?? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, H. Korkmaz-Baylav taraf?ndan 2002 y?l?nda haz?rlanan doktora tezinde, Fen E?itiminde **Proje Tabanl? Ö?renme** yakla??m?n?n ö?rencilerin yarat?c? dü?ünme, problem çözme becerisi ve akademik risk alma düzeyleri üzerindeki etkisini incelemek üzere kullan?lm??t?r. Ölçek, özellikle ilkö?retim yedinci s?n?f ö?rencilerinin akademik risk alma davran??lar?n? nicel olarak de?erlendirmeye olanak tan?r.

Ölçek, 5'li Likert Ölçe?i format?nda derecelendirilmi?tir ve uyarlama çal??mas?nda yüksek düzeyde iç tutarl?l?k göstermi?tir. Elde edilen bulgular, proje tabanl? ö?renmenin ö?rencilerin **Akademik Risk Alma** düzeylerini deney grubu lehine anlaml? ölçüde art?rd???n? ortaya koymu?tur.

Anahtar Kelimeler

Akademik Risk Alma, Akademik Risk Alma Ölçe?i, Uyarlama, Proje Tabanl? Ö?renme, Yarat?c? Dü?ünme, Problem Çözme Becerisi, Güvenirlik.

Yazarlar

Hünkar Bavlav, H. Korkmaz-Baylav (Uyarlayan).

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, ö?rencilerin e?itim ve ö?renim süreçlerinde kar??la?t?klar? zorluklar kar??s?nda ne kadar cesur ve giri?ken olduklar?n?, yani **Akademik Risk Alma** düzeylerini belirlemektir. Akademik risk alma, ö?rencinin akademik ba?ar?s?n? potansiyel olarak art?rabilecek ancak ayn? zamanda ba?ar?s?zl?k veya ele?tiri riskini de beraberinde getiren davran??lar? ifade eder.

Ölçek, 2002 y?l?ndaki doktora çal??mas?nda, fen e?itimi ba?lam?nda yenilikçi bir ö?retim metodu olan **Proje Tabanl? Ö?renme** yakla??m?n?n, ö?rencilerin risk alma e?ilimlerini nas?l etkiledi?ini ölçmek için bir ba??ml? de?i?ken arac? olarak kullan?lm??t?r. Ölçek, e?itim ara?t?rmac?lar?na, ö?renme ortamlar?n?n ve pedagojik yakla??mlar?n ö?rencilerin akademik cesaretleri üzerindeki etkilerini de?erlendirmede standart bir yöntem sunmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yap?

Ölçek, psikolojideki "risk alma" kavram?n?n e?itim ba?lam?ndaki özel bir uygulamas? olan **Akademik Risk Alma** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap? genellikle üç ana boyutta ele al?n?r:

Zorlu Görevleri Seçme: Ö?rencinin kolay ve garantili ba?ar? yerine, daha zorlu ve ö?renme potansiyeli yüksek görevleri tercih etme iste?i.

Belirsizli?i Kabul Etme: Cevab?ndan emin olmad??? sorular? sorma veya kesin olmayan fikirleri payla?ma cesareti.

Ele?tiriye Aç?kl?k: Yanl?? yapma veya akranlar? ya da ö?retmenleri taraf?ndan ele?tirilme riskine ra?men fikirlerini savunma ve sunma e?ilimi.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, H. Korkmaz-Baylav'?n doktora tezi kapsam?nda yürütülmü?tür. Çal??mada, **Akademik Risk Alma** düzeylerinin, fen e?itiminde uygulanan **Proje Tabanl? Ö?renme** yakla??m?n?n etkilerini de?erlendirmede kullan?lmas? ba?lam?nda yap? geçerli?i incelenmi?tir.

Geçerlik analizleri, yarat?c? dü?ünme, problem çözme becerisi ve akademik risk alma düzeyleri üzerindeki deney grubunun etkisini inceleyen Çok Yönlü Varyans Analizi (MANOVA) ile gerçekle?tirilmi?tir. Sonuçlar, deney grubu (proje tabanl? ö?renme alan) lehine, akademik risk alma düzeyi dahil olmak üzere tüm boyutlarda anlaml? bir fark oldu?unu göstermi?tir. Bu bulgu, ölçe?in uygulanan pedagojik müdahalenin etkilerini ay?rt etme yetene?ine sahip oldu?unu desteklemektedir. Cinsiyetin tek ba??na bu boyutlar üzerinde anlaml? bir fark yaratmad???, ancak cinsiyetin problem çözme becerisi ve yarat?c?l???n özgünlük alt boyutu üzerindeki etkile?iminin anlaml? oldu?u gözlemlenmi?tir.

Güvenirlik

Akademik Risk Alma Ölçe?i'nin güvenirlik çal??mas?, 67 ilkö?retim yedinci s?n?f ö?rencisi üzerinde gerçekle?tirilmi?tir. ?ç tutarl?l?k güvenirlik katsay?s? (Cronbach's Alpha) bu çal??mada **0.90** olarak hesaplanm??t?r.

Elde edilen 0.90 de?eri, ölçe?in maddelerinin ölçülmek istenen psikolojik yap?y? (**Akademik Risk Alma**) yüksek düzeyde tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir. Bu yüksek güvenirlik katsay?s?, ölçe?in bilimsel ara?t?rmalarda kullan?labilirli?ini ve tekrarlanabilirli?ini güçlü bir ?ekilde desteklemektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Ölçe?in orijinal yap?s?na veya uyarlama çal??mas?nda gerçekle?tirilen faktör analizine (Aç?mlay?c? veya Do?rulay?c? Faktör Analizi) dair detayl? bilgi, sa?lanan kaynak özetinde aç?kça belirtilmemi?tir. Ancak, yüksek iç tutarl?l?k katsay?s? (Alpha = 0.90), ölçe?in muhtemelen tek boyutlu bir yap?y? yüksek verimlilikle ölçtü?üne i?aret etmektedir. Ölçe?in yap?sal geçerli?inin daha kapsaml? anla??lmas? için orijinal doktora tezinin incelenmesi gerekmektedir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: 5'li Likert Ölçe?i (1=Bana hiç uygun de?il - 5=Bana tamamen uygun)

Language Available: Türkçe

Population Group: Ö?renciler (?lkö?retim seviyesi)

Age Group: Yakla??k 12-13 ya? grubu

Population Details: ?lkö?retim yedinci s?n?f ö?rencileri. Güvenirlik çal??mas? 67 ö?renci üzerinde yap?lm??t?r.

Test Methodology: Kendi kendine raporlama (Self-report) yöntemiyle uygulanan bir tutum ölçe?idir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2002 (Uyarlama çal??mas?n?n tamamland??? y?l)

?zinler: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için sorumlu yazar?n ve referans tezin yazar? olan H. Korkmaz-Baylav'?n izinleri gereklidir.

Ücret: Bilgi sa?lanmam??t?r.

Kaynaklar

Korkmaz- Baylav, H. (2002). *Fen e?itiminde proje tabanl? ö?renmenin yarat?c? dü?ünme, problem çözme ve akademik risk alma düzeylerine etkisi*. (Doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Tezin orijinal kayd?na Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ilebilir: tez.yok.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: akademik-risk-alma-olcegi-toad.pdf

Akademik Risk Alma Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Bu nedenle, maddeler bu akademik giri?te listelenememektedir. Ölçek maddelerine eri?im için yukar?da belirtilen doktora tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM